

Aan
College van Gedeputeerde Staten
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Datum 7 november 2025

Contactpersoon

Telefoonnummer

E-mailadres

Uw kenmerk --

Ons kenmerk 115 - MH

Bijlage(n) --

Onderwerp Stand van zaken programmering bedrijventerreinen

Geacht college,

Via deze brief vragen wij graag uw aandacht voor de stand van zaken rondom de programmering van bedrijventerreinen in regio Midden-Holland.

Aanleiding

De regio Midden-Holland werkt samen aan de in 2023 opgestelde regionale bedrijventerreinenstrategie. Hierin zijn door de regio acht nieuw te ontwikkelen bedrijventerreinen opgenomen waarmee is ingestemd met inzetten op een economisch vitaal Midden-Holland.

In deze brief informeren wij u over de voortgang van onze regionale bedrijventerreinenstrategie. De voortgang laat zien dat de ingezette ontwikkeling in het 'hard maken' van bedrijventerreinen goed op weg is. Daarnaast wordt op diverse plekken in onze regio gewerkt aan het beter benutten en verduurzamen van de bestaande bedrijventerreinen.

Beter benutten bestaande bedrijventerreinen

De regio-gemeenten zetten zich samen in voor het beter benutten van de bestaande bedrijventerreinen om daarmee - althans voor een deel - de behoefte aan extra ruimte voor bedrijvigheid te kunnen opvangen. Zo werkt gemeente Gouda aan de schuifpuzzel tot het beter benutten van bedrijventerrein Kromme Gouwe (vrijspelen van ruimte voor HMC/watergebonden bedrijvigheid) en Goudse Poort (creëren van ruimte door te functies te stapelen) met dank aan de constructieve gesprekken met de provincie in de afgelopen maanden.

Gemeente Krimpenerwaard is in het kader van de bedrijventerreinstrategie bezig met het uitrollen van een pilot op gebied van 'beter benutten en verduurzaming' op bedrijventerrein Lekkerkerk Oost en Schoonhoven-Thiendenland. Gemeente Bodegraven-Reeuwijk is actief op bedrijventerrein Broekvelden en heeft een eerste verkenning gedaan naar de opzet van een traject voor beter benutten van bedrijventerreinen. Hierbij wordt ook de vestigingsruimte voor kantoren betrokken en de mogelijkheden voor functiemenging in en rond de centra.

Kortom, beter benutten én verduurzaming van de bestaande bedrijventerreinen staan hoog op de regionale agenda. We realiseren ons meteen dat dit in beperkte mate bijdraagt aan de aantoonbare behoefte aan bedrijfsruimte in onze regio en dat hulp om deze puzzels te leggen ook vanuit de provincie noodzakelijk is.

Ontwikkeling van programmeringsafspraken

Bij het opstellen van de regionale bedrijventerreinenstrategie Midden-Holland was er nog in beperkte mate sprake van harde plannen. Inmiddels zijn er voor de meeste terreinen die als 'zacht plan' in de programmering zijn opgenomen, grote stappen gezet richting harde ruimtelijke plannen. Ook voor locaties die al langer op de kaart staan zijn er concrete perspectieven. Hieronder het overzicht van de stand van zaken:

Vastgestelde omgevingsplannen:

- Nieuwe Wetering IV (Krimpenerwaard);
- Gouwe Park II, Doelwijk II en Knibbelweg Oost (Zuidplas).

In procedure:

- Vredenburg II (Waddinxveen).

Voor drie terreinen was tijdens vaststelling van de regionale bedrijventerreinenstrategie onduidelijk of deze daadwerkelijk tot ontwikkeling zouden komen. U heeft specifiek gevraagd naar de perspectieven op ontwikkeling van deze drie terreinen met oog op de langere tijd dat hiervoor ruimte is gereserveerd op de 3-hectarekaart.

De betrokken gemeenten hebben uw college hierover bij separate brief gerapporteerd en aangegeven dat handhaven op de 3 hectarekaart opportuun is. De stand van zaken bij genoemde terreinen is als volgt:

- Bij Zoutman West (Bodegraven-Reeuwijk) leidde complexiteit tot vertraging. Er wordt nu met grondeigenaren en geïnteresseerden gesproken over planvorming.
- A12 Noord (Waddinxveen) is opgenomen in de Omgevingsvisie Waddinxveen. In deze A12-driehoek wordt de focus gelegd op bedrijvigheid van de toekomst. De strategische ligging maakt het geschikt voor toekomstige ontwikkelingen voor bedrijvigheid.
- De Zuidelijke Entree (Krimpenerwaard) in Stolwijk staat als klein plan op de lijst. In het Omgevingsprogramma Krimpenerwaard wordt deze locatie meegenomen in een bredere verkenning van zeven potentiële terreinen. De lokale behoefte wordt geschat op 23 ha tot 2030 en 35 ha tot 2040.

Tegelijkertijd constateren wij knelpunten in de verdere ontwikkeling als gevolg van het door u gevoerde beleid. Wij doen een dringend beroep op uw college om lokaal te kunnen blijven investeren in bedrijventerreinen en ondernemers de ruimte te bieden om te kunnen blijven bijdragen aan een toekomstbestendig, innovatief en sociaal verbonden Zuid-Holland.

Behoefte versus ruimte

In de regio Midden-Holland wordt voortvarend aan werklocaties gewerkt. De concretisering leert echter dat er spanning bestaat tussen de beschikbaarheid van toegekende ruimte, de berekende behoefte, de spreiding van het aanbod en de beschikbaarheid van locaties in de tijd.

Uw huidige aanname is dat 133 ha volstaat in Midden-Holland, mede door verhuizingen van bedrijven binnen de regio en uitruil van bestemmingslocaties. Het verplaatsen van bedrijven naar andere gemeenten over grote afstanden binnen de regio is niet voor alle bedrijven een haalbare optie. Veel diep in de lokale samenleving gewortelde bedrijven voorzien negatieve gevolgen bij een verplaatsing over een grote afstand. Hierbij is het verlies van gekwalificeerd personeel een serieuze bedreiging.

Door de sterke lokale verwevenheid heeft het vertrek van deze bedrijven ook grote negatieve economische gevolgen voor de vitaliteit van de kernen. Naast centrale locaties voor bedrijfshuisvesting, is er ook behoefte aan kleinere terreinen die verspreid liggen over de regio. Die terreinen zitten nu onvoldoende in de programmering.

Mogelijkheden van uitruil tussen gemeenten

Uw vraag naar de mogelijkheid van uitruil tussen gemeenten is bestuurlijk binnen de regio besproken. Daarbij is vastgesteld dat alle toegekende ruimte uiteindelijk nodig is om de benodigde ontwikkelingen op te vangen: van groei van het MKB tot uitplaatsen van HMC-bedrijven uit of nabij de woonkernen. Daarbij vormt het door u gehanteerde systeem van uitruil een ingewikkelde regionale puzzel. Immers, gemeenten die uitruilruimte aan andere gemeenten toedelen, raken voor de geruilde hectares hun notering op de 3 hectarekaart kwijt. Zij verliezen daarmee ontwikkelruimte die uiteindelijk hard nodig zal zijn voor ontwikkelingen in de nabije toekomst. Locaties die nú in directe behoefte willen voorzien, zoals Rijnhoek II en diverse terreinen in Krimpenerwaard, lijken pas opportuun voor de regio als alle andere ruimte (die in de regio óók nodig is) is uitgegeven — ook de terreinen met een lange realisatiehorizon.

Praktisch vakmanschap en innovatie

De regio kent een sterke vertegenwoordiging van sectoren als maakindustrie, bouw en transport. Juist deze bedrijven werken met praktisch lokaal geschoolde vakmensen en zetten steeds vaker in op circulaire principes: hergebruik van materialen, modulair bouwen, energie-efficiënt produceren. Zij innoveren dagelijks — niet in theorie, maar in de praktijk — en leveren een directe bijdrage aan maatschappelijke opgaven zoals de woningbouw en verduurzaming.

Pleidooi voor flexibiliteit

Gemeenten willen de beschikbare ruimte zo goed mogelijk benutten. Tegelijkertijd moet er ruimte blijven voor economische groei en verduurzaming. Dat vraagt om een genuanceerde toepassing van het toerekeningsysteem én ruimte voor nieuwe, zorgvuldig ingepaste ontwikkelingen. Daarin is wellicht meer mogelijk door breder naar ontwikkelingen te kijken.

De circulaire economie vraagt extra ruimte — tot wel 30% van het totaal. Ook de Regionale Energiestrategie (RES) legt beslag op ruimte, waarvan nog onvoldoende is onderzocht of deze gecombineerd kan worden met andere functies. Energievoorziening en bedrijfshuisvesting zijn goed te combineren. Wij pleiten daarom voor het actief meenemen van dubbel ruimtegebruik en optoppen in de berekening van ruimtevraagstukken voor bedrijfshuisvesting en energieopwekking.

Tenslotte vraagt flexibiliteit juist ook om maatwerk toe te passen binnen onze regio gezien de diversiteit en eigenheid van/in iedere regiogemeente. Deze benadering sluit goed aan bij uw provinciale visie.

Dringend verzoek

Wij doen een dringend beroep op u om gemeenten in Midden-Holland meer beleidsruimte te geven. Alleen dán kunnen zij tijdig inspelen op de behoeften van ondernemers, ook in de kleinere kernen/dorpen. Zonder verruiming dreigt stagnatie, met negatieve gevolgen voor werkgelegenheid, innovatie en sociale samenhang. Er is bovendien fysiek voldoende ruimte voor zorgvuldige, lokaal gerichte ontwikkeling zonder aantasting van het landschap.

Economische diversiteit als kracht

Zuid-Holland is sterk dankzij haar economische diversiteit. De combinatie van havenindustrie, wetenschappelijke innovatie en lokaal verankerde maakbedrijven vormt een veerkrachtig ecosysteem. Het versterken van elk onderdeel — ook de lokale bedrijvigheid — is essentieel.

Wij vragen u daarom met nadruk om de gemeenten in de regio Midden-Holland de ruimte te geven om lokaal te blijven investeren in bedrijventerreinen. Geef ondernemers de ruimte om te blijven bijdragen aan een vitaal, innovatief en sociaal verbonden Zuid-Holland.

Met vriendelijke groet,
voorzitter triple helixoverleg Economie Onderwijs Arbeidsmarkt Midden-Holland

